

Ils mainis èn dividids

Ils producents grischuns da latg da bio han discutà las novas propostas da Bio Suisse

DAD ANDREAS CADONAU / ANR

■ **La radunanza generala da Bio Grischun dal venderdi passà al Plantahof n'ha betg sulet surdà il premi da Bio Grischun a Reto Raselli. Ina discussiun cuntradictorica ha plegendà ina tematica che fatschenta principalmain ils producents da latg da bio.**

Per ordinari na maglia ina vatga da latg grischuna betg sulet fain e rasdiv. Per regola retschaiva ella products da graun, maschaidas concentradas da pavel bain producidas tenor las premissas da bio. Las prescripziuns da Bio Suisse limiteschian la cumpart dal pavel concentrà a la tschavera totala da la vatga a diesch procent. Or da vista ecologica pari dispaivel da pavar fritgs d'er a biestga uschia che la proxima radunanza da delegads da Bio Suisse da l'avrigl decida davart ina proposta da sbassar la limita dal pavel concentrà a tschintg procent. La proposta fatschenta medemamain Bio Grischun. Delegadas e delegads grischuns èn envidads da cundecider davart la dumonda a la radunanza da Bio Suisse. Dentant, ils purs grischuns da bio nun èn units. Principalmain betg ils producents da latg da bio. A la discussiun dal venderdi passà al Plantahof è sa participà *Johannes Falett* da Müstair. El mulscha 35 vatgas e furnescha 170 000 liters latg per onn en chascharia senza la produenziun dad alp. La cumpart da pavel concentrà pavl sin ses manaschi sa chatta tenor sias explicaziuns tranter set ed otg procent. Falett è cunter la proposta da sbassar la cumpart sin tschintg procent. El ha tranter auter fatg attent a la situaziun da las chascha-

La radunanza da Bio Grischun ha discutà novas prescripziuns proponidas da Bio Suisse.

FOTO R. SCHILLING

rias grischunas che dovrian il latg. Cun reducir il pavel concentrà sa reducechian era la prestaziun da las vatgas e la quantitat dal latg. Falett ha vinavant menziunà la situaziun da ses agen manaschi en la Val Müstair che possa sez producir fritgs d'er per pavar las vatgas. Era quella atgna produenziun saja, tenor proposta, suttamessa a la limita da tschintg procent. En general è Falett da l'opiniun

che la proposta da sbassar la cumpart dal pavel concentrà limiteschia il spazi d'agir dal producent da latg da bio.

Il basegn da la vatga è different

Falett ha plegendà la razza moderna da las vatgas da mulscher. Vatgas che dovrian dapli pavel ed er ina andanta cumpart da graun respectiv pavel concentrà per dar latg. La tratga da vatgas ha era *Andreas*

Melchior menziunà. El furnescha 95 000 liters latg per onn a la chascharia dad Andeer, era quai senza la produenziun da stad en l'alp. El ha explitgà da duvrar ina cumpart tranter trais e quater procent da pavel concentrà per ses muvel ed è consequentamain per la proposta da Bio Suisse da sbassar la limita. Per el nun è la tratga da biestga moderna cumpatibla cun la produenziun da bio, en mintga cas betg

per la produenziun da latg en la muntogna. Il motiv per Melchior da razzar en ses muvel genetica da vatgas da mulscher da la Nova Zelanda. Vatgas pli levas cun pli mudestas prestaziuns da latg. Il producent da latg dad Andeer ha punctuà da nun esser in fundamentalist da la produenziun da bio. Per el stoppian l'ecologia ed aspects economics sa cumportar. E Melchior ha relatà dad avair pudì augmentar considerabel la rentabilitad da sia produenziun da latg. Sbassar la quota dal pavel concentrà haja gidà a sbassar ils custs da produenziun. Uschè fitg ch'i saja schizunt sa cunvegnerà a tegnair duas vatgas dapli per mantegnair il quantum da la produenziun da latg sin ses manaschi.

Delegadas e delegads han da votar

La discussiun al podi a chaschun da la radunanza generala da Bio Grischun dal venderdi passa ha era servì a la furmaziun da l'opiniun da las delegadas e dals delegads grischuns preschents a la radunanza da Bio Suisse. Sco quai che la mainafatschenta da Bio Grischun, *Bernadette Arpagaus*, ha explitgà produceschan circa 60 procent dals manaschis grischuns tenor las premissas da bio. Consequentamain tschentian ils purs grischuns da bio ina gronda delegaziun a la radunanza da Bio Suisse. Furmar ina opiniun nun è uschè simpel per las delegadas ed ils delegads grischuns. Ils mainis tranter ils purs grischuns da bio divergeschan. Tant pli ch'ils purs da vatgas-mamma èn strusch pertutgads da la dumonda. Ils blers cuntanschan gia uss darar la limita da diesch procent pavel concentrà e blers sa chattan sut tschintg procent.